

Jag får därför vördsamt föreslå,

att Riksdagen genom skrifvelse till Kongl. Maj:t ville anhålla om utredning rörande lämpligaste sättet för samlande, bearbetande och publicerande genom statens försorg af en svensk »arbetsstatistik» samt om framläggande för Riksdagen af de förslag, som med anledning häraf må synas vara påkallade.

Stockholm den 18 januari 1893.

Ernst Beckman.

N:o 4.

Af herr **A. Bexell**, om vissa ändringar i folkskolestadgan.

Då folkundervisningens ordnande på ett praktiskt sätt är af största betydelse icke minst ur social och ekonomisk synpunkt, anser jag en reform i tiden för undervisningen i folkskolorna i så måtto nödvändig, att läsningen i folkskolorna, som nu eger rum både på för- och eftermiddag, bör inskränkas till endast förmiddagsläsning, en uppfattning, som mer och mer gjort sig gällande i synnerhet å landsbygden, och ett kraf, som, närmare skärskådadt, af den stora allmänheten rättmätigt kan framställas vid folkundervisningens ordnande.

Såsom nu är fallet med tiden för undervisningen, förspilles hela eftermiddagen för endast en timmes läsning och ingen tid blir öfrig för arbeten på det praktiska området. En af orsakerna till ett af vår tids största lyten, det ekonomiska klasshatet, ligger äfven förborgad i tiden för undervisningen.

Som bekant, måste barnen, då undervisningen är fördelad på för- och eftermiddag, medföra middagsmål till skolan, och lätt är då att tänka sig så väl de fattige föräldrarnes känslor, då de med sin torftiga och ofta

knappa kost äro nödsakade utrusta sina barn till skolan, som barnens, då de tvingas att blotta detta för dem obegripliga armod för de lyckligare lottade kamraterna.

Också har det ofta till följd, att föräldrarna, som stå svarslösa gent emot barnens fordringar på förklaring öfver denna lotternas olika delning, förr låta barnen försumma undervisningen, än utsätta dem för den ekonomiska rangskilnad, som just denna måltid alstrar och hvars följder äro allt för väl bekanta.

Såsom nyss sades, förspilles under nu rådande ordning hela eftermiddagen för en enda timmes läsning, och genom denna uppoffring af en tid, som borde användas till nyttigt praktiskt arbete, uppstår en af orsakerna till den stora tillströmningen af ungt arbetsfolk till städerna och fabrikerne från landsbygden, ett missförhållande, som ju till god del oemot-sägligt beror på den oförmåga och ovana vid kroppsarbete, som vid skoltidens slut förefinnes hos barnen vid det hastiga afbrottet i sysselsättning, från den dagliga läsningen, utan tillfälle till kroppsarbete till kampen för eget bröd.

Såsom en följd af dessa mina åsichter borde icke någon slöjdundervisning ega rum på förmiddagarne, utan skulle för denna undervisning eftermiddagarne afses, och undervisningen begagnas endast för dem, som hafva lust dertill, och icke i hemmen äro i tillfälle till praktiska öfningar, ty i motsatt fall anser jag slöjdundervisningen endast leda till jordbruksarbetarens dragande från landsbygden och modernäringen till ett behagligare lif, som handtverkare eller annat i städerna.

På grund af det anförda får jag äran föreslå,

att Riksdagen behagade för sin del besluta om vidtagande af sådana ändringar i gällande folkskolestadga,

att all den egentliga folkskoleundervisningen måtte förläggas uteslutande till förmiddagarne, samt att det måtte öfverlemnas till föräldrarnes fria val, huru vida barnen skola, hvad det praktiska området rör, under eftermiddagarne undervisas i slöjdskolan eller i hemmen.

Stockholm den 17 januari 1893.

Alfr. Bexell.